

ELHEKETA:

1. Burdin-bidetako langileen ojas horiek zer piztu du?
2. Emazketzue hitz-jaleen izenak? Era bera ahoketak?
3. Nor dira hobendun haundienak aharna hortan?

BURDIN BIDE TAKO LANGILEAK 3.

Baheaz uraren hatzemaitea baizik ez balute oraino egin... Bainan herria, nausi eta langilen arteko hisia gaixto, elgar ezin ikusizko janhiza³⁰ guziak hazi dituzte. Bakean bizi zirenen artean gerla gorria piztu dute berek.

Zenbat deputatu ezta dirudunen eta langilen arteko gerla berek sustatu dutelakotz baitire jaun handi?

Ez du bi urthe, Barthou ministroak deputatuen bilkuran goraki ziola: «nahi nuke jakin, ea norik erranen dautan, burdin-bidetako langilek ez dutela dretxorik *en grève* jartzeko iduri zeiren guziez».

Horra non diren jarri, Barthou ministroak uste baino lehen. Goizegi araz; ezen ministro hura bera kontra dute orai; gaizki dabiltzala.

Orobat eta gorakiago ere *grève* eta holako hoi en alde izana bertze orduz, ministroen buruzagia, Briand; laneko tresnen makurtzea, nausieri hilka jazartzea eta oro onhartzen zituena, onhartzen eta kontseilatzen, sustatzen oihuka... orai? —Orai zoazte, galda zozue zer dion. Hil lezakete langilek: zertako trahitzen³¹ dituen.

Gerla berek erain³² eta bakea nahi lukete altxatu³³. Ez ditake aiten duzun hura da sortzen, eta sorhuko, mundua mundu deno.

Burdin-bidetako langileak zuzenean zirena, ala ez, irabazi gehiagoren galdatzeko? Bertzerik da hau. Gutienik irabazten dutenek poxi bat gehiago behar luketela, segur; bainan orok araberan³⁴ baitute ordean galdatzen emendatzea. Hiru liberaz petikakoek³⁵ eta orok, gutienetik, *bortz libera*. Gero handik goiti orori gehiago. Kolpez ahamen³⁶ handiegia nahi duena geldituko da ahoa idek eta zabal-zabala, hutsik.

Bainan bethi huntara goazin: langileak da hemen asko aldiz gutienik hutsean. Badituzkete, ba, nausiek ere hobenak. Bainan batzuen ala bertzenak baino handiago da eta itsusiago, nausi-langilen artean gerla piztuz, haziz gerla, hartarik hizi diren alfer batzuen tzarkeria.

- Dituzket = je peux les avoir Dituzketzue = nous pouvons les avoir
 Dituzketzue = ils peuvent les avoir Dituzkete = ils peuvent les avoir
 Dituzke = il peut les avoir
 Dituzkegu = nous pouvons les avoir

ADITZ IKASKUNTZA.

31. Balute 32. Erranen zautan
 33. Hil lezakete 34. Ez ditake.

31. UKAN - Suppositif Eventuel - (Event. prochain)

Nik bami	= si je l'avais	=	Banitu = si je les avais
Hik bahu	=	=	Bahitu
Zuk bazinu	=	=	Bazinitu
Harek balu	etc	=	Balitu
Guk baginu	=	=	Baginitu
Zuek bazinute	=	=	Bazinutuzte
Heiek balute	= s'ils l'avaient	=	Balituzte = s'ils les avaient
Objet	singulier		objet pluriel

32. UKAN - Conjugaison à dble epl. Ind. Imperfectif

Objet sing. - Compl. indir. sing. - Nik men = je l'avais
 Neri = à moi

Zuk zinautan	= vous me l'aviez
Harek zautan	= il me l'avait
Zuek zinautaten	= vous me l'aviez
Heiek zautaten	= ils me l'avaient
Vous me le donniez = emaiten zinautan.	

33. UKAN - Conditionnel futur.

Objet sing.	Objet pluriel
Nik ukaru nezake (je l'aurais)	Ukaru nitzagzke = je les aurais
Hik -" - hezagke	" hitzagzke
Zuk -" - zinezake	" zinitzagzke
Harek -" - lezagke	" litzagzke
Guk -" - ginezake	" ginitzagzke
Zuek -" - zinezakete	" zinitzagzketete
Heiek -" - lezakete etc	" litzagzketete etc